

[Sigsgaard.]

opfattelse, at det var en temmelig vag resolution; den giver udtryk for en solidaritet i ord. Mit spørgsmål går på, om man er villig til andet og mere end solidaritet i ord. Er man villig til solidaritet i handling?

Rent konkret vil jeg gerne stille det tilægsspørgsmål. Der foreligger, efter hvad pressen oplyser, en ansøgning til regeringen fra fru Mondlane på organisationen FRELIMOs vegne, en ansøgning om støtte til Moçambique-Instituttet i Dar-es-Salaam, og det fremgår, at såfremt dette institut ikke får en forholdsvis bred støtte, vil det komme ud i meget store vanskeligheder med alvorlige konsekvenser for hele befrielsesbevægelsen til følge. Derfor vil jeg stille det tilægsspørgsmål: agter regeringen at imødekomme den ansøgning, der ligger om støtte til Moçambique-Instituttet?

Udenrigsministeren (*Poul Hartling*): Må jeg kort svare, at støtten også i fremtiden vil blive ydet dels gennem de internationale organer, som vi finder det rigtigt at lade noget af støtten gå igennem, dels også direkte, f. eks. til enkelte personer, til flygtninge, hvor det er muligt at hjælpe. Og på den sidste del af spørgsmålet om Moçambique-Instituttet, vil jeg klart svare, at i fortsættelse af det tidligere ydede bidrag er man indstillet på at støtte instituttets skoleprogram.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Hanne Reintoft* til udenrigsministeren:

„Vil ministeren oplyse, hvordan den danske regering opfatter Vestberlins status i forhold til Den tyske Forbundsrepublik?“

Hanne Reintoft: Det er i den senere tid igen lykkedes Forbundsrepublikken at skabe uro, en skæbnsvanger uro omkring Berlin, og jeg skal derfor anmode ministeren om at redegøre for den danske regerings opfattelse af Vestberlins status i forhold til Forbundsrepublikken.

Den danske befolkning kan jo ikke kende de utallige gange de allierede magter har måttet tilbagevise krav og påstande fra Forbundsrepublikkens side om Berlins på-

ståede tilhørsforhold til Forbundsrepublikken, og jeg mener derfor, det vil være på sin plads, for ikke at skabe yderligere usikkerhed, om ministeren klart vil definere den danske opfattelse. Der ligger jo heldigvis fra andre lande både fra nuværende og tidligere udenrigsministre klare udsagn om, at man ikke mener Vestberlin tilhører Forbundsrepublikkens område. Jeg vil gerne citere dem, men udenrigsministeren kender dem sikkert bedre end jeg.

Udenrigsministeren (*Poul Hartling*): Berlins status i forhold til Den tyske Forbundsrepublik er jo et resultat af den i denne sammenhæng uafsluttede anden verdenskrig. Berlins status hviler på en blanding af ordening og praksis, og jeg skal på den givne foranledning og med den smukke tillid, der kom til udtryk over for mig, i erindring kort skitsere denne status.

Den i 1949 vedtagne og af de tre vestallierede godkendte tyske grundlov indeholder i artikel 23 en bestemmelse om, at grundloven skal have gyldighed også for Berlin, dog med et udtrykkeligt vestallieret forbehold om, at Berlin ikke kan sende fuldt berettigede medlemmer til Forbundsdagen eller Forbundsrådet.

I princippet er det juridiske grundlag for det berlinske område fortsat de aftaler, der blev indgået mellem de fire allierede stormagter i slutningen af den anden verdenskrig og efter denne. Den øverste myndighed er således de fire allierede øverstkommanderende for besættelsesstyrkerne i Tyskland. Da denne ordening som bekendt ikke har kunnet fungere efter sin oprindelige hensigt, styres de to dele af Berlin i praksis hver for sig, hvilket dog ikke indebærer, at de vestallierede har opgivet princippet om firemagtsstyret. De tre vestallierede har i 1950 i kraft af deres særlige rettigheder i Berlin godkendt en vestberlinsk forfatning. Ifølge denne betragtes Berlin som et tysk forbundsland, men forbundslove får først gyldighed i Berlin ved beslutning af Berlins lovgivende forsamling.

Hanne Reintoft: Jeg må meget beklage, at den danske udenrigsminister ikke er i stand til at formulere det så klart som f. eks. den franske Couve de Murville, der i 1959 sagde: